

Ministerstvo zdravotnictví České republiky
prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA, ministr zdravotnictví
Palackého náměstí 375/4
128 01 Praha 2

doručeno datovou schránkou

V Praze dne 8. dubna 2021

VĚC: PŘEDŽALOBNÍ VÝZVA DLE ZÁK. Č. 150/2002 SB., SOUDNÍ ŘÁD SPRÁVNÍ, TÝKAJÍCÍ SE MIMOŘÁDNÉHO OPATŘENÍ MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ ZE DNE 6. 4. 2021, Č.J.: MZDR 14601/2021-1/MIN/KAN

Vážený pane ministře,

tímto dopisem se na Vás obracíme jakožto **Česká komora fitness, z.s.**, se sídlem Ohradské náměstí 1628/7A, Stodůlky, 155 00 Praha, IČO: 227 66 383, zapsaná ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze pod spisovou značkou L 23591 (dále jen „**ČKF**“), a to v souvislosti s mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví České republiky č.j.: MZDR 14601/2021-1/MIN/KAN, vydaným dne 6. 4. 2021 (dále jen „**Opatření**“), které s účinností ode dne 12. 4. 2021 od 00:00 hod. do odvolání tohoto Opatření bude omezovat či zakazovat široké spektrum provozů obchodu a služeb, jakož i další podnikatelské i nepodnikatelské činnosti v souvislosti s onemocněním COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2.

ČKF se na Vás obrací touto výzvou jakožto samosprávný a dobrovolný spolek fyzických a právnických osob, provozujících nebo se zajímajících o různé formy fitness aktivit, jehož účelem je zastupování sektoru fitness a rozvíjení podmínek pro jeho úspěšný rozvoj v oblastech komerčních i nekomerčních aktivit, obecné podpory sportu v České republice jako veřejně prospěšné činnosti, zvyšování kvalifikace fitness profesionálů a kvality služeb poskytovaných fitness sektorem a v obecně preventivní oblasti aktivní propagace pravidelné fyzické aktivity jako nedílné součásti zdravého životního stylu, nenahraditelné součásti boje proti nadváze, obezitě a dalším civilizačním chorobám. V souladu s tímto účelem je ČKF autorizovaným živnostenským společenstvem Hospodářské komory ČR v oboru tělovýchovných a sportovních a služeb a

v souladu s tímto účelem prosazuje a chrání zájmy a práva sektoru fitness vůči veřejnoprávním orgánům v České republice i v zahraničí, zabezpečuje jeho propagaci vůči veřejnosti a udržuje a rozvíjí vztahy s veřejností. ČKF reprezentuje zájmy svých 125 členů¹ z řad podnikatelských i nepodnikatelských subjektů ze sektoru fitness, sportovišť, bazénů a saun, a v širším měřítku (vedle jiných zájmových subjektů) zájmy profesní i laické veřejnosti v oblasti pohybových a sportovních aktivit.

Opatření má nabýt účinnosti již dne 12. 4. 2021 a má jím být regulována, resp. omezena či zcela zakázána, široká škála aktivit, které bohužel stát v souvislosti s koronavirovou krizí považuje za dané situace za zbytné. ČKF jakožto organizace zastřešující zájmy svých členů a sportovní veřejnosti považuje konkrétní znění Opatření a jím zaváděné či udržované zákazy a omezení jednak za nesprávné, nedomyšlené a nedůvodné, avšak zároveň také diskriminační, nepřiměřené a neracionální. Dlouhodobě zároveň ze strany ministerstva a orgánů moci výkonné ČKF postrádá jakoukoliv efektivní snahu o dialog předcházející formulaci zákazů a omezení, když současně konstruktivní návrhy ČKF (i dalších zájmových subjektů) zůstávají nevyslyšeny či programově ignorovány. Touto výzvou se ČKF pokouší Vaším prostřednictvím ještě před účinností Opatření jeho znění modifikovat tak, aby zároveň bylo minimalizováno epidemiologické riziko jako širší cíl Opatření, a zároveň byl provozovatelům a uživatelům zařízení umožněno pohybové aktivity a podnikatelskou činnost bezpečně vykonávat. ČKF nijak nezlehčuje ani nepopírá vážnost epidemické situace v České republice a potřebu ochrany veřejného zdraví před následky epidemie koronaviru, nicméně má zásadní výhrady proti znění Opatření s přímým dopadem na celé segmenty podnikatelů a obyvatel, které nejsou i ve srovnání s omezeními jiných sektorů (např. průmysl či veřejná správa) přiměřené a rovné.

Touto výzvou ČKF poukazuje na rozpor Opatření se zákonem, a to jak po kompetenční, tak po věcné linii, a snaží se ještě před účinností Opatření Vaším prostřednictvím zjednat nápravu nebo vstoupit do jednání o nápravě. Současně nabízí řešení, která umožní bezpečný provoz vnitřních sportovišť, bazénů a saun, který nijak neohrozí veřejné zdraví, a naopak na něj v konečném důsledku bude mít bezpečné zprovoznění sportovišť a dalších souvisejících provozoven pozitivní vliv. ČKF je zároveň připravena napadnout Opatření z důvodu jejich zmiňované a dále rozvedené nezákonnosti soudně. Varianta napadení Opatření u soudu je však až poslední možností, pokud by pokus o jednání s Vámi a o úpravu Opatření selhal. Jelikož Opatření bylo formulováno a vydáno ještě Vaším předchůdcem ve funkci doc. Blatným, věříme v konstruktivní a inovativní přístup z Vaší strany, který povede k oboustranně přijatelnému kompromisu.

Jakkoliv je Opatření vydáno ve zcela novém režimu tzv. pandemického zákona (zák. č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, dále jen „**Pandemický zákon**“), promítly se do něj dlouhodobé nedostatky krizové legislativy dříve reprezentované mimořádnými opatřeními vlády vydávanými v režimu krizového zákona za nouzového stavu. Opatření trpí obdobnými nedostatky, jako dřívější vládní opatření, a nadto ministerstvo při jejich vydání překračuje svoji pravomoc.

Podle § 2 odst. 1 Pandemického zákona může ministerstvo naříditi mimořádné opatření, kterým přikáže určitou činnost k naplnění účelu zákona, nebo zakáže nebo omezí určité činnosti nebo služby, jejichž výkonem by mohlo být šířeno onemocnění COVID-19, nebo stanoví podmínky provádění takových činností nebo poskytování takových služeb. V odst. 2 téhož ustanovení je uveden taxativní výčet v úvahu přicházejících mimořádných opatření, kdy v případě každého jednotlivého opatření je výslovně taxativně uvedeno, zda opatření může mít charakter omezení (mírnější zásah) či zákazu (absolutní zásah), případně příkazu. Ustanovení § 4 Pandemického zákona obsahuje odkaz na zmocnění ministerstva vydávat mimořádná opatření i podle § 69, 80

¹ Seznam členů komory dostupný zde: <https://komorafitness.cz/clenove/>

odst. 1 písm. g) a § 82 odst. 2 písm. m) zák. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „ZOVZ“).

I přesto, že aplikace konkrétních ustanovení Pandemického zákona dosud nebyla v praxi soudů dostatečně prověřena, je z logiky a výkladu znění zejm. § 2 odst. 1 Pandemického zákona zřejmé, že ministerstvo v Opatření vybočuje z jemu výslovně zákonem dané pravomoci, když přistoupilo k plošným omezením spočívajícím de facto k zákazu konkrétních vyčtených činností. ČKF v této souvislosti konkrétně poukazuje na čl. I. odst. 5 písm. b) a c) Opatření, a dále na čl. I odst. 16 Opatření, které se dotýkají oblastí zájmové činnosti členů ČKF. Těmito ustanoveními je prakticky zakázáno provozovat sportoviště a koupaliště, bazény a sauny ve vnitřních prostorách staveb pro veřejnost, a dále provozování spolkové činnosti a jiná shromáždění s účastí více jak 20 osob venku nebo 10 osob vevnitř. Opatření zjevně diskriminují fitness centra a další sportoviště mimo spolkovou činnost a je podle našeho názoru minimálně v této částech nezákonné. V případě sportovišť totiž podle § 2 odst. 1 Pandemického zákona tyto provozy nespádají do žádného z taxativně vymezených případů, v případě bazénů a saun a dalších obdobných zařízení pak Pandemický zákon umožňuje pouze *omezení*, nikoliv však úplný zákaz provozování takových zařízení. Ministerstvo obchází zákonnou dikci tohoto ustanovení tím, že „*omezuje tak, že zakazuje přítomnost veřejnosti*“, což je nepřipustně extenzivní výklad zákonného zmocnění.

Uvedené činnosti není možné zakázat ani na základě § 69 odst. 1 písm. b) ZOVZ, jelikož není možné předpokládat, že *všechny (jakékoliv) fyzické osoby* mohou být podezřelé z nákazy a má tak být důvodné jim ve vstupu na sportoviště, do bazénů a saun bránit, ani nelze Opatřením tímto způsobem plošně a zcela regulovat provádění těchto činností na základě § 69 odst. 1 písm. i) ZOVZ, jelikož z kvalitativního hlediska se nejedná o omezení, nýbrž o bezvýhradný zákaz (pokud se nejedná např. o zdravotní službu nebo není provozováno na profesionální, případně spolkové bázi za určitých podmínek). Jelikož Opatření má podle § 3 odst. 6 Pandemického charakter opatření obecné povahy, nemůže vycházet ze stejného vzorce spočívajícího v plošném zakazování celých odvětví lidské činnosti, jako v případě krizových opatření vydávaných vládou za nouzového stavu.

Dokonce ani v případě vládních krizových opatření vydávaných v nouzovém stavu není možné, aby opatření byla nastavena formou plošných zákazů veškeré činnosti s taxativním výčtem výjimek – k této problematice se mimo jiné v oblasti plošné uzávěry maloobchodu a služeb vyjádřil Ústavní soud České republiky v nálezu ze dne 16. 2. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 106/20 (cit.): **„Zatímco veřejnou moc lze uplatňovat pouze v případech předvídaných právem, základním stavem jednotlivce je stav svobody. Státní (veřejná moc) je sice legitimována i ústavně zmocněna k tomu, aby do tohoto základního stavu zasáhla, tedy aby práva a povinnosti jednotlivců regulovala, povaha tohoto zásahu však musí respektovat text i smysl ustanovení čl. 2 odst. 3 Listiny. Stát tudíž může jednotlivci ústavně předvídaným způsobem adresovat určitý příkaz či zákaz, nesmí však základní logiku vztahu mezi veřejnou mocí a jednotlivcem obrátit. Nelze tedy právním předpisem obecně a zcela neodůvodněně zakázat „vše“ a formou výjimek pak určité oblasti zasazené zákazem „zpětně povolit“ (opět bez jakéhokoliv odůvodnění). Regulace práv a povinností osob, zejména regulace omezující základní práva a svobody, musí být naopak provedena formou relativně určitých příkazů či zákazů, jež budou odpovídajícím způsobem odůvodněny, a to i za nouzového stavu.“**

Platí-li výše uvedené pro krizová opatření vlády za nouzového stavu, tím spíše platí v případě mimořádných opatření ministerstva. Ústavním soudem zdůrazněné východisko, že stát nesmí základní logiku vztahu mezi veřejnou mocí a jednotlivcem obrátit (zakázat vše a výjimkami stanovit povolenou činnost), je nepřekročitelné i v případě opatření obecné povahy vydávaných ministerstvem. Lze bohužel konstatovat, že Opatření přesně z tohoto nedovoleného obrácení logiky vychází. Opatření plošně a razantně zasahuje do základních práv a svobod dotčených subjektů, k čemuž absentuje zákonné zmocnění – ministerstvo nedisponuje zmocněním k plošným zákazům prakticky totožného charakteru, jako jsou obsažena v dosud účinných krizových opatření vlády vydaných v režimu krizového zákona za nouzového stavu. Už jen z toho

důvodu máme za to, že ve správním soudnictví bude Opatření zrušeno, pakliže bude v těchto částech napadeno.

ČKF považuje Opatření dále za (i) diskriminační, (ii) nepřiměřené a (iii) neracionální. Poukazuje přitom na to, že všechny tyto důvody by byly dostatečné i pro zrušení krizového opatření vlády za nouzového stavu Ústavním soudem, tím spíše jsou pak důvodem pro zrušení opatření obecné povahy ve správním soudnictví.

Diskriminační charakter Opatření je spatřován v tom, že v jeho důsledku dojde k neodůvodněnému zamezení možnosti podnikatelské i nepodnikatelské činnosti určitých subjektů, na něž nedopadají taxativně uvedené výjimky. Opatření některým privilegovaným subjektům díky taxativním výjimkám provoz umožňuje, zatímco jiným subjektům jej plošně zakazuje. Tato diskriminace se projevuje jak na úrovni totožné činnosti (sportoviště; zjednodušeně řečeno je povolen za určitých podmínek provoz pro školské, profesionální či spolkové účely, a dále Opatření odlišuje pohybové aktivity uvnitř a venku), tak na úrovni mezioborové, kdy například průmysl funguje prakticky bez podstatnějších omezení, na rozdíl od maloobchodu, služeb a dalších aktivit, které stát považuje z nějakých důvodů za zbytné. Co se týká sportovišť, dělící linie mezi povolenou a zakázanou aktivitou ve vnitřních sportovištích není v Opatření konstruována podle toho, o jakou sportovní aktivitu se jedná, nýbrž podle toho, kdo ji vykonává (zda profesionál či amatér, případně že je prováděna na spolkové bázi). Stejně tak Opatření zcela rezignuje na diferenciaci aktivit podle rizikovosti a plošně všechny pohybové aktivity prováděné uvnitř směřuje do jednoho celku (srov. např. rizikovost a možnost dodržování rozestupů u řeckořímského zápasu a u tenisu).

Podle výkladového stanoviska České unie sportu² vyplývá z Opatření následující:

- 1) Profesionální sport (sport vykonávaný osobami v rámci výkonu zaměstnání, výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti) je umožněn ve vnitřních i venkovních sportovištích, a to bez stanoveného limitu společně sportujících osob.
- 2) Organizovaný sport (amatérský) je umožněn vzhledem ke spolkové povaze naprosté většiny sportovních klubů v počtu max. 20 osob na venkovních sportovištích, resp. max. 10 osob na vnitřních sportovištích. Sportovní činnost je v takovém případě vykonávána členy těchto spolků. V případě vnitřních sportovišť pak platí, že spolky (jejich členové) mohou takovou činnost vykonávat výhradně na sportovištích, jejichž jsou tyto spolky přímými provozovateli, neboť v ostatních případech (např. hodinový pronájem školní tělocvičny) mohou být považováni (ve vztahu k provozovateli sportoviště) za „veřejnost“.
- 3) Neorganizovaný sport (hobby sport) je umožněn výhradně na venkovních sportovištích v počtu max. 20 osob. Sportovní činnost na vnitřních sportovištích takovým osobám není umožněna, neboť splňují parametry pojmu „veřejnost“ ve smyslu čl. I odst. 5 písm. b) Opatření.

Opatřením tedy bezpochyby dochází k nedůvodné diskriminaci skupiny subjektů, na které Opatření dopadá, vůči druhé skupině subjektů, které se netýká. Co se týká členské základy ČKF, je vzhledem k omezujícímu charakteru Opatření týkajících se fitness center, tělocvičen, bazénů a saun zřejmé, že jejich činnost pro veřejnost je i nadále prakticky zakázána, ačkoliv jiné typy provozů mají v Opatření stanoveny výjimky, a to buď na základě abstraktní povahy osob užívajících takové provozy („profesionálové“ X „amatéři“, případně spolková činnost), anebo na základě skutečnosti, zda je taková aktivita provozována uvnitř či venku.

² Dostupné na <https://www.cuscz.cz/novinky/aktualni-opatreni-ve-vztahu-ke-sportu.html>

Nepřiměřený charakter Opatření je spatřován v tom, že zvolený prostředek (zákaz provozování určitých zařízení, resp. jeho provoz jen pro „privilegované“ osoby) nevede k zamýšlenému cíli, tj. zamezení šíření nákazy. Ani z odůvodnění Opatření se nelze dozvědět, jak ministerstvo dospělo k závěru, že plošná uzávěra všech sportovišť a obdobných provozů s určitými výjimkami je efektivním a proporčním řešením, tedy že vede při zohlednění negativních dopadů efektivně k zamezení šíření onemocnění. Ministerstvo stejně jako dříve vláda vůbec nepřipouští řešení, která jsou v současné době aplikována např. v odvětví průmyslu a která umožňují jeho chod za dodržování režimových bezpečnostních opatření. Pokud ministerstvo umožňuje zcela bez přerušení fungování průmyslu pouze při stanovení jednoduchých režimových opatření (roušky, pravidelné testování apod.), není důvodné, proč by za tohoto režimu nemohla být provozována i sportoviště a provozy, jejichž zájmy reprezentuje ČKF. Ministerstvo mělo zvolit takové řešení, které by maximálním možným způsobem šetřilo základní práva a svobody dotčených subjektů, a nikoliv takové řešení zvolené v Opatření, které naopak v maximální možné míře tyto subjekty omezuje. Jinak řečeno: mělo být zvoleno nejméně omezující řešení, avšak bylo zvoleno řešení plošné.

Neracionální charakter Opatření je spatřován v tom, že Opatření v podstatě zakazuje provozování jakýchkoliv pohybových aktivit veřejnosti ve vnitřních prostorech staveb s výjimkami, které nejsou a ani nemohou být zdravotního charakteru, nýbrž jsou založeny na kategorizaci sportujících na „profesionální sportovce“, případně „žáky či studenty“ či spolky na jedné straně, a zbytkovou populaci na straně druhé. Užívání vnitřních sportovišť, která nejsou provozována na bázi přípravy nebo realizace sportovních soutěží, případně výuky v rámci školských zařízení či výkonu spolkové činnosti, je materiálně zakázáno.

Opatření nahodile a svévolně zakazuje provozování aktivit, jejichž dopady nejenže nejsou pro veřejné zdraví neprospěšné (resp. jejich negativní dopad z ničeho neplyne), nýbrž naopak by mohly k upevnění zdraví populace pozitivně přispět. Zcela nepochopitelná je např. regulace saun, kde při vysokých teplotách přesahujících 70°C nemá koronavirus šanci přežít a jejich provozování je tak za dalších hygienických opatření možné a z obecného zdravotního hlediska jako zdraví prospěšná aktivita i vhodné.

Nekorektní a nebezpečný je rovněž trend, kterým stát dlouhodobě dělí lidské činnosti na údajně nezbytné (které mají zůstat povolené, např. průmysl) a zbytné (které má být záhodno obětovat), vyjádřený dehonestujícím označením „volnočasové aktivity.“ Ve veřejném prostoru je tak navozován dojem, že se jedná o cosi postradatelného, co je možno si v dlouhodobém časovém horizontu odepřít, čímž mají být legitimizovány plošné zákazy celých odvětví lidské činnosti.

Bagatelizací činností (včetně pohybových aktivit) souborně označovaných za „volnočasové“ si stát vytváří manipulační předpolí pro omezování segmentů podnikání, které mají mít na jedné straně údajně na epidemiologickou situaci negativní vliv (ač k tomu stát postrádá potřebné analýzy), a na straně druhé postradatelný charakter. Údajná postradatelnost zakázaných činností je však pouhým nástrojem manipulace s veřejným míněním. Tento trend je o to nebezpečnější, že vůbec nepředpokládá, že i „volnočasové aktivity“ mohou být něčí obživou, jako by se snad jednalo pouze o pustou dekadentní zábavu, nehodnou ochrany jako jakýkoliv jiný druh podnikání. ČKF navíc poukazuje na skutečnost, že z dlouhodobého hlediska je pro veřejné zdraví zcela devastační plošný zákaz pohybových aktivit toho typu, jaký je vymezen v Opatření a jaký s drobnými úpravami trvá v ČR už řadu měsíců.

Ze všech výše uvedených a v této výzvě ve stručnosti popsanych důvodů proto ČKF považuje Opatření ve stávající podobě za vadné a po všech směrech špatné. Zásahy státu do základních práv a svobod musí být činěny v ústavněprávních mezích, srozumitelně, nediskriminačně, přiměřeně a racionálně. Opatření však přinejmenším ve výše vymezených ohledech nic z toho nesplňuje. S ohledem na výše uvedené proto ČKF vyzývá

Vaším prostřednictvím ministerstvo k nápravě, a to pokud možno ještě předtím, než Opatření nabyde účinnosti.

Současně ČKF prostřednictvím této výzvy uvádí, že je připravena poskytnout ministerstvu pomocnou ruku a veškerou součinnost pro formulaci takových opatření, která umožní bezpečné provozování vnitřních sportovišť, fitness center, bazénů, saun a dalších podobných zařízení, jejichž zájmy ČKF reprezentuje, vše v souladu s hygienickými standardy nastavenými v jiných odvětvích, jako např. v průmyslu, veřejné správě či administrativě.

ČKF v této souvislosti nabízí osobní schůzku, kde by konkrétní systémové návrhy změn opatření mohly být jejími zástupci ministerstvu prezentovány. Pokud může být zajištěn bezpečný chod jiných odvětví, je zajisté v silách kteréhokoliv člena ČKF zajistit bezpečný provoz i v odvětví, která stát z neznámého důvodu dlouhodobě diskriminuje a upozaduje. Konkrétní propracovaná režimová opatření³ včetně zapojení sofistikovaných informačních systémů⁴ a postupů jsme připraveni Vám představit na navrhované osobní schůzce, k níž bohužel za úřadování Vašeho předchůdce doc. Blatného nikdy nedošlo. Věříme, že s personální změnou v osobě ministra a Vaším deklarovaným plánem na zlepšení komunikace ve vztahu k veřejnosti dojde i v tomto směru k posunu a pokud možno brzkému a bezpečnému návratu k normálnímu fungování celé společnosti. Žádáme Vás současně s ohledem na závažnost situace členů ČKF, jímž má být i nadále Opatřením zapovězena činnost, o bezodkladnou reakci na tuto výzvu, a to v jakékoliv formě prostřednictvím kontaktů uvedených níže.

S pozdravem

Mgr. Jana Havrdová
prezidentka představenstva
Česká komora fitness, z.s.

Klára Benešová
členka představenstva
Česká komora fitness, z.s.

Telefonní číslo: 602306858

e-mail: jana.havrdova@ceskakomorafitness.cz

Česká komora fitness, z.s.
Ohradské náměstí 1628/7A
155 00 Praha 5
IČO: 22766383

³ Základní přehled opatření např. zde: <https://komorafitness.cz/desatero-pravidel-bezpecneho-provozu/>

⁴ Např. s využitím systému „Bezpečná provozovna“, o jehož vývoji a implementaci MZd a ÚZIS jednalo s Hospodářskou komorou v uplynulých týdnech, viz <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/projekt-bezpecna-provozovna-rodí-se-aplikace-ktera-overi-zda/r~df5787a08d6211ebb98b0cc47ab5f122/>